

Europeiska gemenskapernas officiella tidning

ISSN 1024-3054

L 9

fyrtiosjätte årgången

15 januari 2003

Svensk utgåva

Lagstiftning

Innehållsförteckning

I Rättsakter vilkas publicering är obligatorisk

Kommissionens förordning (EG) nr 57/2003 av den 14 januari 2003 om fastställande av schablonvärden vid import för bestämning av ingångspriset för vissa frukter och grönsaker 1

★ **Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/92/EG av den 9 december 2002 om försäkringsförmedling** 3

II Rättsakter vilkas publicering inte är obligatorisk

Kommissionen

2003/31/EG:

★ **Kommissionens beslut av den 29 november 2002 om fastställande av ändrade ekologiska kriterier för tilldelning av gemenskapens miljömärke till maskindiskmedel och ändring av beslut 1999/427/EG ⁽¹⁾ [delgivet med nr K(2002) 4632]** 11

1

⁽¹⁾ Text av betydelse för EES

SV

De rättsakter vilkas titlar är tryckta med fin stil är sådana rättsakter som har avseende på den löpande handläggningen av jordbrukspolitiska frågor. De har normalt begränsad giltighetstid.

Beträffande alla övriga rättsakter gäller att titlarna är tryckta med fet stil och föregås av en asterisk.

I

(Rättsakter vilkas publicering är obligatorisk)

KOMMISSIONENS FÖRORDNING (EG) nr 57/2003**av den 14 januari 2003****om fastställande av schablonvärden vid import för bestämning av ingångspriset för vissa frukter och grönsaker**

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS KOMMISSION HAR ANTAGIT
DENNA FÖRORDNING

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen,

med beaktande av kommissionens förordning (EG) nr 3223/94 av den 21 december 1994 om tillämpningsföreskrifter för importordningen för frukt och grönsaker ⁽¹⁾, senast ändrad genom förordning (EG) nr 1947/2002 ⁽²⁾, särskilt artikel 4.1 i denna, och

av följande skäl:

- (1) I förordning (EG) nr 3223/94 anges som tillämpning av resultaten av de multilaterala förhandlingarna i Uruguay-rundan kriterierna för kommissionens fastställande av schablonvärdena vid import från tredje land för de produkter och de perioder som anges i bilagan till den förordningen.

- (2) Vid tillämpningen av dessa kriterier bör schablonvärdena vid import fastställas till de nivåer som anges i bilagan till denna förordning.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

De schablonvärden vid import som avses i artikel 4 i förordning (EG) nr 3223/94 skall fastställas enligt tabellen i bilagan.

Artikel 2

Denna förordning träder i kraft den 15 januari 2003.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.

Utfärdad i Bryssel den 14 januari 2003.

På kommissionens vägnar
J. M. SILVA RODRÍGUEZ
Generaldirektör för jordbruk

⁽¹⁾ EGT L 337, 24.12.1994, s. 66.

⁽²⁾ EGT L 299, 1.11.2002, s. 17.

BILAGA

till kommissionens förordning av den 14 januari 2003 om fastställande av schablonvärden vid import för bestämning av ingångspriset för vissa frukter och grönsaker

(euro/100 kg)

KN-nr	Kod för tredje land ⁽¹⁾	Schablonvärde vid import
0702 00 00	052	70,5
	204	47,3
	212	104,8
	999	74,2
0707 00 05	052	137,3
	220	166,2
	628	151,4
	999	151,6
0709 10 00	220	91,4
	999	91,4
0709 90 70	052	90,4
	204	165,3
	999	127,9
0805 10 10, 0805 10 30, 0805 10 50	052	47,1
	204	56,5
	212	52,0
	220	48,8
	999	51,1
0805 20 10	204	83,5
	999	83,5
0805 20 30, 0805 20 50, 0805 20 70, 0805 20 90	052	62,5
	220	54,6
	464	142,2
	624	80,4
	999	84,9
0805 50 10	052	73,3
	220	80,7
	600	77,4
	999	77,1
0808 10 20, 0808 10 50, 0808 10 90	060	43,3
	400	98,6
	404	101,5
	720	127,9
	999	92,8
0808 20 50	052	124,8
	400	115,9
	528	82,9
	720	48,6
	999	93,1

⁽¹⁾ Landsbeteckningar som fastställs i kommissionens förordning (EG) nr 2020/2001 (EGT L 273, 16.10.2001, s. 6). Koden "999" betecknar "övriga ursprung".

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS DIREKTIV 2002/92/EG
av den 9 december 2002
om försäkringsförmedling

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR
 ANTAGIT DETTA DIREKTIV

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska
 gemenskapen, särskilt artikel 47.2 och artikel 55 i detta,

med beaktande av kommissionens förslag ⁽¹⁾,

med beaktande av Ekonomiska och sociala kommitténs
 yttrande ⁽²⁾,

i enlighet med förfarandet i artikel 251 i fördraget ⁽³⁾, och

av följande skäl:

- (1) Försäkrings- och återförsäkringsförmedlare spelar en central roll vid distribution av försäkrings- och återförsäkringsprodukter i gemenskapen.
- (2) Ett första steg i arbetet för att underlätta utövandet av etableringsfriheten och friheten att tillhandahålla tjänster för försäkringsagenter eller försäkringsmäklare togs i och med rådets direktiv 77/92/EEG av den 13 december 1976 om åtgärder för att underlätta det effektiva utövandet av etableringsfriheten och friheten att tillhandahålla tjänster vid verksamhet som försäkringsagent eller försäkringsmäklare (ur grupp 630 ISIC) och särskilt om övergångsbestämmelser för sådan verksamhet ⁽⁴⁾.
- (3) Direktiv 77/92/EEG skulle gälla till dess att bestämmelser om samordning av nationella regler om att inleda och bedriva verksamhet som försäkringsagent och försäkringsmäklare trätt i kraft.
- (4) Kommissionens rekommendation 92/48/EEG av den 18 december 1991 om försäkringsförmedlare ⁽⁵⁾ har till största delen följts av medlemsstaterna och har bidragit till att föra de nationella reglerna om yrkeskrav och registrering av försäkringsförmedlare närmare varandra.
- (5) Det finns dock fortfarande avsevärda skillnader mellan de nationella bestämmelserna, vilket hindrar försäkrings- och återförsäkringsförmedlare från att inleda och bedriva verksamhet på den inre marknaden. Direktiv 77/92/EEG bör därför ersättas av ett nytt direktiv.
- (6) Försäkrings- och återförsäkringsförmedlare bör kunna utnyttja etableringsfriheten och friheten att tillhandahålla tjänster, vilka har fastställts i fördraget.

(7) Att försäkringsförmedlare inte fritt kan bedriva verksamhet i hela gemenskapen gör att den inre marknaden för försäkringar inte fungerar väl.

(8) En samordning av de nationella reglerna om yrkeskrav och registrering av personer som inleder och bedriver verksamhet som försäkringsförmedlare kan därför bidra till att förverkliga den inre marknaden för finansiella tjänster och till att förbättra kundskyddet på området.

(9) Olika slag av fysiska och juridiska personer samt institut, som agenter, mäklare och kreditinstitut ("bancassurance"-aktörer), kan distribuera försäkringsprodukter. För att aktörerna skall kunna behandlas lika och hänsyn skall kunna tas till kundskyddet bör alla dessa fysiska och juridiska personer omfattas av detta direktiv.

(10) Detta direktiv innehåller en definition av "anknuten försäkringsförmedlare", i vilken det tas hänsyn till särdragen hos vissa marknader i medlemsstaterna och där syftet är att fastställa de registreringskrav som är tillämpliga på dessa förmedlare. Denna definition är inte avsedd att hindra medlemsstaterna från att ha liknande begrepp beträffande försäkringsförmedlare som utövar försäkringsförmedling för ett försäkringsföretags räkning och helt och hållet på detta försäkringsföretags ansvar, men som har behörighet att uppbära premier eller penningssummor för kundens räkning i enlighet med villkoren om ekonomisk garanti i detta direktiv.

(11) Detta direktiv bör tillämpas på personer vars verksamhet består i att tillhandahålla försäkringsförmedlingstjänster till tredje man mot ersättning som kan vara pekuniär eller utgöra någon annan form av överenskommen ekonomisk förmån, som är kopplad till utförandet av dessa tjänster.

(12) Detta direktiv bör inte tillämpas på personer med annan yrkesverksamhet, t.ex. skatteexperter eller revisorer, som då och då ger råd om försäkringsskydd inom ramen för denna andra yrkesverksamhet, eller på tillhandahållande som avser endast allmän information om försäkringsprodukter, förutsatt att denna verksamhet inte syftar till att bistå kunden med att ingå eller fullgöra ett försäkrings- eller återförsäkringsavtal eller omfattar yrkesmässig handläggning av ett försäkrings- eller återförsäkringsföretags skador eller värdering och reglering av skador.

⁽¹⁾ EGT C 29 E, 30.1.2001, s. 245.

⁽²⁾ EGT C 221, 7.8.2001, s. 121.

⁽³⁾ Europaparlamentets yttrande av den 14 november 2001 (EGT C 140 E, 13.6.2002, s. 167), rådets gemensamma ståndpunkt av den 18 mars 2002 (EGT C 145 E, 18.6.2002, s. 1) och Europaparlamentets beslut av den 13 juni 2002 (ännu ej offentliggjort i EGT). Rådets beslut av den 28 juni 2002.

⁽⁴⁾ EGT L 26, 31.1.1977, s. 14. Direktivet senast ändrat genom 1994 års anslutningsakt.

⁽⁵⁾ EGT L 19, 28.1.1992, s. 32.

- (13) Detta direktiv bör inte tillämpas på personer som bedriver försäkringsförmedling som sidoverksamhet i enlighet med vissa strikta villkor.
- (14) Försäkrings- och återförsäkringsförmedlare bör registreras vid den behöriga myndigheten i den medlemsstat där de har sin hemvist eller sitt huvudkontor, under förutsättning att de uppfyller höga yrkeskrav rörande kompetens, god vandel, skydd genom ansvarsförsäkring och ekonomiska resurser.
- (15) Försäkrings- och återförsäkringsförmedlare som är registrerade bör tillåtas att bedriva verksamhet i andra medlemsstater i enlighet med principerna om etableringsfrihet och frihet att tillhandahålla tjänster, under förutsättning att ett lämpligt anmälningsförfarande har följts de behöriga myndigheterna emellan.
- (16) Det är nödvändigt att fastställa lämpliga påföljder för personer som bedriver försäkrings- och återförsäkringsförmedling utan att vara registrerade, försäkrings- och återförsäkringsföretag som anlitar förmedlare som inte är registrerade eller förmedlare som inte uppfyller de nationella bestämmelser som antagits i enlighet med detta direktiv.
- (17) Samarbete och utbyte av information mellan behöriga myndigheter är nödvändigt för att skydda kunderna och säkerställa en sund försäkrings- och återförsäkringsverksamhet på den inre marknaden.
- (18) För kunden är det viktigt att veta om den förmedlare han anlitar ger råd om produkter från ett brett urval av försäkringsföretag eller från ett begränsat antal försäkringsföretag.
- (19) I detta direktiv bör det anges vilken information som försäkringsförmedlare bör vara skyldiga att lämna till sina kunder. En medlemsstat får i detta avseende bibehålla eller anta striktare bestämmelser, som kan tillämpas på de försäkringsförmedlare som bedriver sin förmedlingsverksamhet på medlemsstatens territorium oberoende av deras hemvist, om dessa striktare bestämmelser är förenliga med gemenskapsrätten, inbegripet Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/31/EG av den 8 juni 2000 om vissa rättsliga aspekter på informationssektorns tjänster, särskilt elektronisk handel, på den inre marknaden ("Direktivet om elektronisk handel")⁽¹⁾.
- (20) Om förmedlaren anger att han ger råd om produkter från ett brett urval av försäkringsföretag, bör han utföra en opartisk och tillräckligt bred analys av de försäkringsavtal som finns på marknaden. Alla förmedlare bör dessutom redovisa de skäl som ligger till grund för deras rådgivning.
- (21) Behovet av att kräva sådan information är mindre när kunden är ett företag som önskar återförsäkring eller försäkringsskydd för kommersiella och industriella risker.
- (22) Det behövs lämpliga och effektiva förfaranden för klagomål och tvistlösning i medlemsstaterna, så att tvister mellan försäkringsförmedlare och kunder kan lösas, varvid befintliga förfaranden kan användas om det är lämpligt.
- (23) Utan att kundernas rätt att väcka talan vid domstol åsidosätts, bör medlemsstaterna uppmuntra de offentliga eller privata organ som inrättats för reglering av tvister utanför domstol att samarbeta för att lösa gränsöverskridande tvister. Detta samarbete skulle till exempel kunna syfta till att göra det möjligt för kunderna att vända sig till organ som inte är domstolar och som finns i den medlemsstat där de har sin hemvist med klagomål mot försäkringsförmedlare som är etablerade i andra medlemsstater. Inrättandet av Nätverket för klagomål mot finansiella tjänster (FIN-NET) innebär ökad hjälp till konsumenterna när de anlitar gränsöverskridande tjänster. I bestämmelserna om förfarandena bör hänsyn tas till kommissionens rekommendation 98/257/EG av den 30 mars 1998 om principer som skall tillämpas på de instanser som är ansvariga för förfaranden för reglering av konsumenttvister utanför domstol⁽²⁾.
- (24) Direktiv 77/92/EEG bör därför upphävas.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

KAPITEL I

TILLÄMPNINGSSOMRÅDE OCH DEFINITIONER

Artikel 1

Tillämpningsområde

- I detta direktiv fastställs bestämmelser om inledande och bedrivande av försäkrings- och återförsäkringsförmedling av fysiska och juridiska personer som är etablerade i en medlemsstat eller som önskar etablera sig där.
- Detta direktiv skall inte tillämpas på personer som tillhandahåller förmedlingstjänster för försäkringsavtal, om samtliga följande villkor är uppfyllda:
 - Försäkringsavtalet kräver endast kunskaper om det försäkringsskydd som erbjuds.
 - Försäkringsavtalet avser inte livförsäkring.
 - Försäkringsavtalet omfattar inte ansvarsförsäkring.
 - Personen i fråga har inte försäkringsförmedling som huvudsaklig yrkesverksamhet.

⁽¹⁾ EGT L 178, 17.7.2000, s. 1.

⁽²⁾ EGT L 115, 17.4.1998, s. 31.

- e) Försäkringen kompletterar en levererad produkt eller tjänst, vem som än levererat den, när en sådan försäkring täcker
- i) risken för förlust av eller funktionsfel eller skada på de varor som personen i fråga levererat, eller
 - ii) skada på eller förlust av bagage och övriga risker i samband med en resa som bokats hos denna person, även om försäkringen omfattar livförsäkring eller ansvarsförsäkring, förutsatt att detta försäkringsskydd är underordnat det huvudsakliga försäkringsskyddet för risker i samband med resan.
- f) Det årliga premiebeloppet överstiger inte 500 euro och försäkringsavtalets totala giltighetstid, inbegripet eventuella förlängningar, överstiger inte fem år.

3. Detta direktiv skall inte tillämpas på försäkrings- och återförsäkringsförmedlingstjänster som tillhandahålls för risker och åtaganden utanför gemenskapen.

Detta direktiv påverkar inte en medlemsstats lagstiftning om försäkringsförmedling som utövas av försäkrings- och återförsäkringsförmedlare som är etablerade i tredje land och som är verksamma på medlemsstatens territorium med stöd av principen om frihet att tillhandahålla tjänster, under förutsättning att det kan garanteras att samtliga personer som utövar eller har rätt att utöva försäkringsförmedling på denna marknad behandlas lika.

Genom detta direktiv regleras inte försäkringsförmedling i tredje land eller verksamhet i försäkrings- eller återförsäkringsföretag inom gemenskapen såsom de definieras i rådets första direktiv 73/239/EEG av den 24 juli 1973 om samordning av lagar och andra författningar angående rätten att etablera och driva verksamhet med annan direkt försäkring än livförsäkring⁽¹⁾ och rådets första direktiv 79/267/EEG av den 5 mars 1979 om samordning av lagar och andra författningar om rätten att starta och driva direkt livförsäkringsrörelse⁽²⁾, som utförs genom försäkringsförmedlare i tredje land.

Artikel 2

Definitioner

I detta direktiv används följande beteckningar med de betydelser som här anges:

1. *försäkringsföretag*: ett företag som har beviljats officiell auktorisation i enlighet med artikel 6 i direktiv 73/239/EEG eller artikel 6 i direktiv 79/267/EEG.
2. *återförsäkringsföretag*: ett företag som varken är ett försäkringsföretag eller ett försäkringsföretag i ett icke-medlemsland, och vars huvudsakliga verksamhet är att

acceptera sådana risker som överläts av ett försäkringsföretag, ett försäkringsföretag i ett icke-medlemsland eller andra återförsäkringsföretag.

3. *försäkringsförmedling*: verksamhet som består i att lägga fram, föreslå eller utföra annat förberedande arbete inför ingåendet av försäkringsavtal, eller att ingå sådana avtal, eller att bistå vid förvaltning och fullgörande av sådana avtal, särskilt vid skada.

När sådan verksamhet bedrivs av ett försäkringsföretag eller av en anställd vid ett försäkringsföretag som handlar på företagets ansvar skall verksamheten inte anses vara försäkringsförmedling.

Tillhandahållande av information i enskilda fall inom ramen för annan yrkesverksamhet förutsatt att denna verksamhet inte syftar till att bistå kunden med ingåendet eller fullgörandet av ett försäkringsavtal, yrkesmässig handläggning av ett försäkringsföretags skador samt värdering och reglering av skador skall inte heller anses vara försäkringsförmedling.

4. *återförsäkringsförmedling*: verksamhet som består i att lägga fram, föreslå eller utföra annat förberedande arbete inför ingåendet av återförsäkringsavtal, eller att ingå sådana avtal, eller att bistå vid förvaltning och fullgörande av sådana avtal, särskilt vid skada.

När sådan verksamhet bedrivs av ett återförsäkringsföretag eller av en anställd vid ett återförsäkringsföretag som handlar på företagets ansvar skall verksamheten inte anses vara återförsäkringsförmedling.

Tillhandahållande av information i enskilda fall inom ramen för annan yrkesverksamhet förutsatt att denna verksamhet inte syftar till att bistå kunden med ingåendet eller fullgörandet av ett återförsäkringsavtal, yrkesmässig handläggning av ett återförsäkringsföretags skador samt värdering och reglering av skador skall inte heller anses vara återförsäkringsförmedling.

5. *försäkringsförmedlare*: varje fysisk eller juridisk person som mot ersättning inleder eller bedriver försäkringsförmedling.
6. *återförsäkringsförmedlare*: varje fysisk eller juridisk person som mot ersättning inleder eller bedriver återförsäkringsförmedling.
7. *anknuten försäkringsförmedlare*: varje person som bedriver försäkringsförmedling för ett försäkringsföretags räkning eller för flera försäkringsföretags räkning, om försäkringsprodukterna inte konkurrerar med varandra, men som inte uppbär vare sig premier eller penningssummor för kundens räkning och som agerar helt och hållet på dessa försäkringsföretags ansvar för de produkter som berör respektive försäkringsföretag.

⁽¹⁾ EGT L 228, 16.8.1973, s. 3. Direktivet senast ändrat genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/13/EG (EGT L 77, 20.3.2002, s. 17).

⁽²⁾ EGT L 63, 13.3.1979, s. 1. Direktivet senast ändrat genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/12/EG (EGT L 77, 20.3.2002, s. 11).

Som anknuten försäkringsförmedlare skall även den anses som bedriver försäkringsförmedling vid sidan av sin huvudsakliga yrkesverksamhet och som agerar på ett eller flera försäkringsföretags ansvar för de produkter som berör respektive försäkringsföretag, om försäkringen utgör ett komplement till varor som levereras eller tjänster som tillhandahålls inom ramen för denna huvudsakliga yrkesverksamhet och om denne inte uppstår vare sig premier eller penningssummor för kundens räkning.

8. *stora risker*: risker i den mening som avses i artikel 5 d i direktiv 73/239/EEG.

9. hemmedlemsstat:

a) om förmedlaren är en fysisk person, den medlemsstat där förmedlaren har sin hemvist och bedriver sin verksamhet,

b) om förmedlaren är en juridisk person, den medlemsstat där förmedlarens säte är beläget, eller om förmedlaren enligt nationell lagstiftning inte har något säte, den medlemsstat där förmedlarens huvudkontor är beläget.

10. *vårdmedlemsstat*: den medlemsstat där en försäkrings- eller återförsäkringsförmedlare har en filial eller tillhandahåller tjänster.

11. *behöriga myndigheter*: de myndigheter som varje medlemsstat skall utse enligt artikel 7.

12. *varaktigt medium*: varje medel som gör det möjligt för kunden att bevara information som riktas till denne personligen, på ett sätt som är tillgängligt för användning i framtiden under en tid som är lämplig med hänsyn till vad som är avsikten med informationen och som tillåter oförändrad återgivning av den bevarade informationen.

Som varaktigt medium räknas särskilt disketter, CD-rom, DVD och den hårddisk i persondatorer på vilken elektronisk post lagras, men inte webbplatser på Internet, utom de webbplatser som uppfyller kriterierna i första stycket.

KAPITEL II

KRAV FÖR REGISTRERING

Artikel 3

Registrering

1. Försäkrings- och återförsäkringsförmedlare skall registreras i sin hemmedlemsstat vid en sådan behörig myndighet som avses i artikel 7.2.

Utan att det påverkar tillämpningen av första stycket, får medlemsstaterna föreskriva att försäkrings- och återförsäkringsföretag eller andra organ får samarbeta med de behöriga myndigheterna vid registrering av försäkrings- och återförsäkringsförmedlare samt när de krav som anges i artikel 4 skall tillämpas på dessa. I synnerhet får anknutna försäkringsförmed-

lare registreras av ett försäkringsföretag eller en sammanslutning av försäkringsföretag som kontrolleras av en behörig myndighet.

Medlemsstaterna behöver inte tillämpa det krav som avses i första och andra stycket på alla fysiska personer som arbetar på ett företag och utövar försäkrings- eller återförsäkringsförmedling.

Juridiska personer skall registreras av medlemsstaterna, som dessutom i registret skall ange namnen på de fysiska personer i ledningen som ansvarar för förmedlingsverksamheten.

2. Medlemsstaterna får upprätta mer än ett register för försäkrings- och återförsäkringsförmedlare, förutsatt att de fastställer kriterier för registrering av förmedlarna.

Medlemsstaterna skall se till att det inrättas ett enda informationsställe som gör det möjligt att enkelt och snabbt få tillgång till upplysningar från dessa olika register och som skall upprättas på elektronisk väg och uppdateras kontinuerligt. Detta enda informationsställe skall även innehålla upplysningar om de behöriga myndigheter i varje medlemsstat som avses i punkt 1 första stycket. I detta register skall det dessutom anges vilket land eller vilka länder som försäkringsförmedlaren är verksam i med stöd av etableringsfriheten eller friheten att tillhandahålla tjänster.

3. Medlemsstaterna skall se till att registrering av försäkringsförmedlare, inbegripet anknutna försäkringsförmedlare, och återförsäkringsförmedlare endast är möjlig om yrkeskraven i artikel 4 är uppfyllda.

Medlemsstaterna skall även se till att försäkringsförmedlare, inbegripet anknutna försäkringsförmedlare, och återförsäkringsförmedlare som inte längre uppfyller dessa krav stryks ur registret. Den behöriga myndigheten skall regelbundet göra en översyn av registreringens giltighet. Vid behov skall hemmedlemsstaten på lämpligt sätt underrätta vårdmedlemsstaten om denna strykning ur registret.

4. De behöriga myndigheterna får till försäkrings- eller återförsäkringsförmedlaren utfärda ett dokument som gör det möjligt för alla som är intresserade att, genom att ta del av det eller de register som avses i punkt 2, kontrollera att denne är vederbörligen registrerad.

Detta dokument skall innehålla åtminstone de uppgifter som avses i artikel 12.1 a och b och, om det gäller en juridisk person, namn på den eller de fysiska personer som avses i punkt 1 fjärde stycket.

Medlemsstaten skall kräva att dokumentet återlämnas till den utfärdande behöriga myndigheten när försäkrings- eller återförsäkringsförmedlaren inte längre är registrerad.

5. Registrerade försäkrings- och återförsäkringsförmedlare skall kunna inleda och bedriva försäkrings- och återförsäkringsförmedling inom gemenskapen med stöd av såväl etableringsfriheten som friheten att tillhandahålla tjänster.

6. Medlemsstaterna skall se till att försäkringsföretag endast utnyttjar sådana försäkringsförmedlingstjänster och återförsäkringsförmedlingstjänster som tillhandahålls av registrerade försäkrings- och återförsäkringsförmedlare eller av sådana personer som avses i artikel 1.2.

Artikel 4

Yrkeskrav

1. Försäkrings- och återförsäkringsförmedlare skall ha lämplig kunskap och kompetens enligt reglerna i förmedlarens hemmedlemsstat.

Hemmedlemsstaterna får anpassa kraven på kunskaper och kompetens i förhållande till försäkrings- och återförsäkringsförmedlarens verksamhet och till de produkter som distribueras, särskilt om förmedlaren bedriver en annan huvudsaklig yrkesverksamhet än försäkringsförmedling. I sådant fall får den berörda förmedlaren endast utöva försäkringsförmedling, om en försäkringsförmedlare som uppfyller villkoren i denna artikel eller ett försäkringsföretag tar fullt ansvar för dennes handlande.

Medlemsstaterna får i fråga om de fall som avses i artikel 3.1 andra stycket föreskriva att försäkringsföretaget skall kontrollera att förmedlarnas kunskaper och kompetens stämmer överens med kraven i första stycket i denna punkt, samt att företaget i förekommande fall skall tillhandahålla sådana förmedlare en utbildning som motsvarar de krav som gäller för de produkter som erbjuds av dessa förmedlare.

Medlemsstaterna behöver inte tillämpa kravet i första stycket i denna punkt på alla fysiska personer som arbetar på ett företag och som bedriver försäkrings- eller återförsäkringsförmedling. Medlemsstaterna skall se till att ett skäligt antal av de personer i ledningen för sådana företag som ansvarar för förmedlingen av försäkringsprodukter samt alla andra personer som direkt deltar i förmedlingen av försäkringar eller återförsäkringar kan styrka att de har de kunskaper och den kompetens som krävs för att utföra arbetet.

2. Försäkrings- och återförsäkringsförmedlares vandel skall vara god. Ett minimikrav är att de inte finns i polisregistret eller i något annat motsvarande nationellt register för allvarliga brott med anknytning till egendomsbrott eller andra brott i samband med ekonomisk verksamhet, och de bör inte tidigare ha försatts i konkurs, såvida de inte har blivit rehabiliterade i enlighet med nationell lagstiftning.

Medlemsstaterna får i enlighet med bestämmelserna i artikel 3.1 andra stycket tillåta att försäkringsföretagen kontrollerar att försäkringsförmedlares vandel är god.

Medlemsstaterna behöver inte tillämpa kravet i första stycket i denna punkt på alla fysiska personer som arbetar på ett företag och som utövar försäkrings- eller återförsäkringsförmedling. De

skall dock se till att ledningen för sådana företag och all personal som direkt arbetar med försäkrings- eller återförsäkringsförmedling uppfyller kravet.

3. Försäkrings- och återförsäkringsförmedlare skall ha en ansvarsförsäkring som skall omfatta hela gemenskapens territorium eller annan likvärdig garanti för ansvar till följd av fel eller försummelse i verksamheten, vilken minst skall täcka 1 000 000 euro per skada och totalt 1 500 000 euro för alla skador under ett år, såvida inte en sådan försäkring eller likvärdig garanti redan tillhandahålls av ett försäkrings- eller återförsäkringsföretag eller annat företag, för vars räkning eller med vars bemyndigande förmedlaren handlar, eller ett sådant företag har tagit fullt ansvar för förmedlarens handlande.

4. Medlemsstaterna skall vidta alla nödvändiga åtgärder för att skydda kunderna mot försäkringsförmedlarens oförmåga att överföra premien till försäkringsföretaget eller att överföra ersättningsbeloppet eller en återbetalning av premien till den försäkrade.

Detta skall göras på något eller flera av följande sätt:

- a) Bestämmelser i lag eller avtal, varigenom medel som kunden betalat till förmedlaren skall betraktas som betalade till företaget, medan medel som företaget betalat till förmedlaren inte skall betraktas som betalade till kunden förrän kunden verkligen får dem.
 - b) Ett krav på att försäkringsförmedlare skall ha ekonomiska resurser som fortlöpande uppgår till 4 % av summan av mottagna årspremier, dock minst 15 000 euro.
 - c) Ett krav på att kundmedel skall överföras via strikt avskilda kundkonton och på att dessa konton inte får användas för att gottgöra andra fordringsägare i händelse av konkurs.
 - d) Ett krav på att en garantifond skall upprättas.
5. Ett krav för att bedriva försäkrings- eller återförsäkringsförmedling skall vara att de yrkeskrav som anges i denna artikel ständigt är uppfyllda.

6. Medlemsstaterna får fastställa strängare krav än de som anges i denna artikel eller lägga till ytterligare krav för de försäkrings- eller återförsäkringsförmedlare som är registrerade inom deras jurisdiktionsområde.

7. De belopp som anges i punkterna 3 och 4 skall regelbundet ses över med hänsyn till utvecklingen av det europeiska konsumentprisindex som offentliggörs av Eurostat. Den första översynen skall göras fem år efter den dag då detta direktiv träder i kraft, och därefter vart femte år efter den föregående översynen.

Beloppen skall anpassas automatiskt genom att beloppet i euro ökas med den procentuella ändringen av ovan angivet index från dagen för detta direktivs ikraftträdande till dagen för den första översynen eller från dagen för den senaste översynen till dagen för den nya översynen, och det skall avrundas uppåt till närmast hela euro.

*Artikel 5***Skydd för existerande rättigheter**

Medlemsstaterna får föreskriva att de personer som utövade verksamhet som försäkringsförmedlare före den 1 september 2000 och som var inskrivna i register samt har utbildning och erfarenhet som motsvarar kraven i detta direktiv, automatiskt skall registreras i det register som kommer att skapas, när kraven som fastställs i artikel 4.3 och 4.4 är uppfyllda.

*Artikel 6***Anmälan av etablering eller tillhandahållande av tjänster i andra medlemsstater**

1. Varje försäkrings- eller återförsäkringsförmedlare som avser att för första gången inleda verksamhet i en eller flera medlemsstater inom ramen för friheten att tillhandahålla tjänster eller etableringsfriheten, skall underrätta de behöriga myndigheterna i hemmedlemsstaten.

Inom en månad efter denna anmälan skall dessa behöriga myndigheter underrätta de behöriga myndigheterna i de värdmedlemsstater som så önskar om försäkrings- eller återförsäkringsförmedlarens avsikt och samtidigt underrätta den berörda förmedlaren.

Försäkrings- eller återförsäkringsförmedlaren får inleda sin verksamhet en månad efter den dag då han fått information av de behöriga myndigheterna i hemmedlemsstaten om den underrättelse som avses i andra stycket. Förmedlaren får dock inleda sin verksamhet omedelbart om värdmedlemsstaten inte önskar bli underrättad.

2. Medlemsstaterna skall meddela kommissionen om de önskar bli underrättade i enlighet med punkt 1. Kommissionen skall i sin tur underrätta medlemsstaterna om detta.

3. De behöriga myndigheterna i värdmedlemsstaten får vidta nödvändiga åtgärder för att på lämpligt sätt offentliggöra vilka villkor som, med hänsyn till allmänintresset, måste uppfyllas för att bedriva den berörda verksamheten inom deras territorier.

*Artikel 7***Behöriga myndigheter**

1. Medlemsstaterna skall utse de behöriga myndigheter som har befogenhet att se till att detta direktiv genomförs. Medlemsstaterna skall underrätta kommissionen om detta, med uppgift om eventuell ansvarsuppdelning.

2. De myndigheter som avses i punkt 1 skall vara antingen offentliga myndigheter eller organ som erkänts i nationell lagstiftning eller av en offentlig myndighet som genom nationell lagstiftning har fått uttrycklig behörighet till detta. De får inte vara försäkrings- eller återförsäkringsföretag.

3. De behöriga myndigheterna skall ha alla de befogenheter som är nödvändiga för att genomföra sina uppgifter. Om det finns flera behöriga myndigheter på en medlemsstats territorium, skall medlemsstaten sörja för ett nära samarbete dem emellan, så att de kan utföra sina respektive uppgifter på ett effektivt sätt.

*Artikel 8***Påföljder**

1. Medlemsstaterna skall besluta om lämpliga påföljder för personer som utövar verksamhet som försäkrings- eller återförsäkringsförmedlare utan att vara registrerade i en medlemsstat och som inte omfattas av artikel 1.2.

2. Medlemsstaterna skall besluta om lämpliga påföljder för försäkrings- eller återförsäkringsföretag som utnyttjar försäkringsförmedlingstjänster eller återförsäkringsförmedlingstjänster som tillhandahålls av personer som inte är registrerade i någon medlemsstat och inte omfattas av artikel 1.2.

3. Medlemsstaterna skall besluta om lämpliga påföljder för försäkrings- eller återförsäkringsförmedlare som inte följer de nationella bestämmelser som antagits i enlighet med detta direktiv.

4. Detta direktiv skall inte påverka möjligheterna för en värdmedlemsstat att vidta erforderliga åtgärder för att inom sitt territorium förhindra eller beivra handlingar som strider mot bestämmelser i lagar eller andra författningar som utfärdats med hänsyn till allmänintresset. Sådana åtgärder skall innefatta möjligheten att hindra de försäkrings- eller återförsäkringsförmedlare som överträder reglerna från att bedriva fortsatt verksamhet inom värdmedlemsstatens territorium.

5. Varje åtgärd som omfattar påföljder eller inskränkningar i en försäkrings- eller återförsäkringsförmedlares verksamhet skall vederbörligen motiveras och delges den berörda förmedlaren. Varje sådan åtgärd skall kunna prövas av domstol i den medlemsstat där åtgärden har beslutats.

*Artikel 9***Utbyte av information mellan medlemsstaterna**

1. De behöriga myndigheterna i de olika medlemsstaterna skall samarbeta för att säkerställa att bestämmelserna i detta direktiv tillämpas på rätt sätt.

2. De behöriga myndigheterna skall utbyta information om de försäkrings- och återförsäkringsförmedlare som blivit föremål för en sådan påföljd som avses i artikel 8.3 eller en sådan åtgärd som avses i artikel 8.4, och om sådan information kan få till följd att förmedlaren stryks från registret över sådana förmedlare. De behöriga myndigheterna får dessutom utbyta relevant information på begäran av någon av dem.

3. Alla personer som tar emot eller lämnar ut information i samband med detta direktiv skall vara bundna av tystnadsplikt på det sätt som föreskrivs i artikel 16 i rådets direktiv 92/49/EEG av den 18 juni 1992 om samordning av lagar och andra författningar som avser annan direkt försäkring än livförsäkring samt om ändring av direktiven 73/239/EEG och 88/357/EEG (tredje direktivet om annan direkt försäkring än livförsäkring) ⁽¹⁾ och artikel 15 i rådets direktiv 92/96/EEG av den 10 november 1992 om samordning av lagar och andra författningar som avser direkt livförsäkring och om ändring av direktiven 79/267/EEG och 90/619/EEG (tredje livförsäkringsdirektivet) ⁽²⁾.

Artikel 10

Klagomål

Medlemsstaterna skall se till att det inrättas förfaranden som innebär att kunder och andra berörda parter, särskilt konsumentorganisationer, kan anmäla klagomål mot försäkrings- och återförsäkringsförmedlare. Klagomålen skall under alla omständigheter besvaras.

Artikel 11

Twistlösning utanför domstol

1. Medlemsstaterna skall uppmuntra inrättandet av lämpliga och effektiva förfaranden för klagomål och twistlösning utanför domstol avseende tvister mellan försäkringsförmedlare och kunder, i förekommande fall med hjälp av befintliga organ.
2. Medlemsstaterna skall uppmuntra dessa organ att samarbeta för att lösa gränsöverskridande tvister.

KAPITEL III

INFORMATIONSKRAV FÖR FÖRMEDLARE

Artikel 12

Information som skall lämnas av försäkringsförmedlaren

1. Innan ett första försäkringsavtal ingås och vid behov när det ändras eller förnyas, skall försäkringsförmedlaren lämna information till kunden åtminstone om följande:
 - a) Sin identitet och adress.
 - b) Det register där han är upptagen och hur man kan kontrollera att han är registrerad.
 - c) Om han, direkt eller indirekt, innehar mer än 10 % av rösterna eller av bolagskapitalet i ett visst försäkringsföretag.
 - d) Om ett visst försäkringsföretag eller ett moderbolag till ett visst försäkringsföretag, direkt eller indirekt, innehar mer än 10 % av rösterna eller av bolagskapitalet hos försäkringsförmedlaren.

⁽¹⁾ EGT L 228, 11.8.1992, s. 1. Direktivet senast ändrat genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/64/EG (EGT L 290, 17.11.2000, s. 27).

⁽²⁾ EGT L 360, 9.12.1992, s. 1. Direktivet senast ändrat genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/64/EG.

- e) De förfaranden som avses i artikel 10, genom vilka kunder och andra berörda parter kan anmäla klagomål mot försäkringsförmedlare, och, om det är lämpligt, om de förfaranden för klagomål och twistlösning utanför domstol som avses i artikel 10.

Dessutom skall försäkringsförmedlaren i fråga om det avtal som erbjuds informera kunden om huruvida

- i) han ger råd på grundval av den skyldighet att erbjuda en opartisk analys som avses i punkt 2, eller
- ii) han är avtalsenligt förpliktad att bedriva försäkringsförmedlingsverksamhet utslutande med ett eller flera försäkringsföretag, varvid han på kundens begäran skall lämna ut namnen på dessa försäkringsföretag, eller
- iii) han inte är avtalsenligt förpliktad att bedriva försäkringsförmedlingsverksamhet utslutande med ett eller flera försäkringsföretag och inte ger råd på grundval av den skyldighet att erbjuda en opartisk analys som avses i punkt 2. I så fall skall han på kundens begäran lämna ut namnen på de företag med vilka han får bedriva och bedriver verksamhet.

I de fall där det föreskrivs att vissa uppgifter endast skall meddelas på kundens begäran, skall denne informeras om sin rätt att begära sådana uppgifter.

2. När försäkringsförmedlaren informerar kunden om att han ger råd på grundval av en opartisk analys, är han skyldig att ge detta råd på grundval av en analys av ett så stort antal av de försäkringsavtal som finns på marknaden som gör det möjligt för honom att ge en rekommendation i enlighet med yrkesmässiga kriterier om vilket försäkringsavtal som skulle passa kundens behov.

3. Innan ett försäkringsavtal ingås skall försäkringsförmedlaren, särskilt på grundval av de uppgifter kunden har lämnat, åtminstone specificera kundens krav och behov samt ange skälen till varje råd som ges kunden beträffande en viss försäkringsprodukt. Denna redovisning skall anpassas till det erbjudna försäkringsavtalets komplexitet.

4. Den information som avses i punkterna 1-3 behöver inte lämnas när försäkringsförmedlaren förmedlar försäkringar mot stora risker eller när det rör sig om förmedling av återförsäkringsförmedlare.

5. Medlemsstaterna får behålla eller anta strängare bestämmelser avseende de villkor om information som föreskrivs i punkt 1, förutsatt att dessa bestämmelser överensstämmer med gemenskapsrätten.

Medlemsstaterna skall informera kommissionen om de nationella bestämmelser som avses i första stycket.

För att på alla sätt åstadkomma en hög grad av insyn skall kommissionen se till att de nationella bestämmelser som den informeras om även meddelas konsumenterna och försäkringsförmedlarna.

*Artikel 13***Former för informationen**

1. All information som enligt artikel 12 skall lämnas till kunden skall meddelas
 - a) på papper eller annat varaktigt medium som kunden har tillgång till och kan utnyttja,
 - b) klart och korrekt på ett sätt som är förståeligt för kunden,
 - c) på ett officiellt språk i den medlemsstat där åtagandet görs eller på ett annat språk som parterna har kommit överens om.
2. Trots vad som föreskrivs i punkt 1 a får sådan information som avses i artikel 12 meddelas muntligen när kunden begär det eller när omedelbart försäkringsskydd är nödvändigt. I sådant fall skall informationen lämnas till kunden i enlighet med punkt 1 omedelbart efter det att försäkringsavtalet har ingåtts.
3. Vid telefonförsäljning skall förhandsinformationen till kunden överensstämma med gemenskapsregler som är tillämpliga på distansförsäljning av finansiella tjänster till konsumenter. Dessutom skall information lämnas till kunden i enlighet med punkt 1 omedelbart efter det att försäkringsavtalet har ingåtts.

KAPITEL IV

SLUTBESTÄMMELSER*Artikel 14***Domstolsprövning**

Medlemsstaterna skall se till att de beslut som fattas när det gäller en försäkringsförmedlare, en återförsäkringsförmedlare eller ett försäkringsföretag enligt de bestämmelser i lagar och andra författningar som har antagits i enlighet med detta direktiv kan prövas i domstol.

*Artikel 15***Upphävande**

Direktiv 77/92/EEG skall upphöra att gälla med verkan från och med det datum som anges i artikel 16.1.

*Artikel 16***Genomförande**

1. Medlemsstaterna skall sätta i kraft de lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa detta direktiv före 15 januari 2005. De skall genast underrätta kommissionen om detta.

Dessa bestämmelser skall innehålla en hänvisning till detta direktiv eller åtföljas av en sådan hänvisning när de offentliggörs. Närmare föreskrifter om hur hänvisningen skall göras skall varje medlemsstat själv utfärda.

2. Medlemsstaterna skall till kommissionen överlämna texten till de lagar och andra författningar som de antar inom det område som omfattas av detta direktiv samt en jämförelsetabell över bestämmelserna i detta direktiv och de nationella bestämmelser som antagits.

*Artikel 17***Ikraftträdande**

Detta direktiv träder i kraft samma dag som det offentliggörs i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning*.

*Artikel 18***Adressater**

Detta direktiv riktar sig till medlemsstaterna.

Utfärdat i Bryssel den 9 december 2002.

På Europaparlamentets vägnar

P. COX

Ordförande

På rådets vägnar

H. C. SCHMIDT

Ordförande

II

(Rättsakter vilkas publicering inte är obligatorisk)

KOMMISSIONEN

KOMMISSIONENS BESLUT

av den 29 november 2002

om fastställande av ändrade ekologiska kriterier för tilldelning av gemenskapens miljömärke till maskindiskmedel och ändring av beslut 1999/427/EG

[delgivet med nr K(2002) 4632]

(Text av betydelse för EES)

(2003/31/EG)

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS KOMMISSION HAR FATTAT
DETTA BESLUT

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen,

med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1980/2000 av den 17 juli 2000 om ett reviderat gemenskapsprogram för tilldelning av miljömärke⁽¹⁾, särskilt artikel 6.1 andra stycket, och

av följande skäl:

- (1) I förordning (EG) nr 1980/2000 föreskrivs att miljömärket får tilldelas en produkt vars egenskaper gör att den på ett väsentligt sätt kan bidra till betydande förbättringar i fråga om vissa centrala miljöaspekter.
- (2) Enligt förordning (EG) nr 1980/2000 skall specifika miljömärkningskriterier fastställas för varje produktgrupp.
- (3) Det föreskrivs också att miljömärkningskriterierna, liksom även de bedömnings- och kontrollkrav som är knutna till kriterierna, skall ses över i god tid innan giltighetstiden för de kriterier som fastställts för varje produktgrupp löper ut.
- (4) Det är lämpligt att se över de miljökriterier som fastställts i kommissionens beslut 1999/427/EG av den 28 maj 1999 om fastställande av ekologiska kriterier för att tilldela gemenskapens miljömärke för maskindiskmedel⁽²⁾ i syfte att anpassa dessa kriterier till marknadsutvecklingen. Samtidigt bör beslutets giltighetstid, som förlängts genom beslut 2002/173/EG⁽³⁾, samt definitionen av produktgruppen ändras.

(5) Det bör antas ett nytt beslut om de särskilda miljökriterier som skall gälla för denna produktgrupp; detta beslut bör vara giltigt i fem år.

(6) Under en begränsad period på högst arton månader bör de nya kriterier som fastställs i detta beslut och de kriterier som fastställts genom kommissionens beslut 1999/427/EG gälla parallellt, så att företag som har tilldelats eller ansökt om miljömärke för sina produkter innan detta nya beslut träder i kraft ges tillräcklig tid för att anpassa sina produkter till de nya kriterierna.

(7) De åtgärder som föreskrivs i detta beslut grundar sig på det utkast till kriterier som fastställts av Europeiska unionens miljömärkningsnämnd enligt artikel 13 i förordning (EG) nr 1980/2000.

(8) De åtgärder som föreskrivs i detta beslut är förenliga med yttrandet från den kommitté som inrättats genom artikel 17 i förordning (EG) nr 1980/2000.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

För att kunna tilldelas gemenskapens miljömärke enligt förordning (EG) nr 1980/2000 måste ett maskindiskmedel omfattas av produktgruppen "maskindiskmedel" så som den definieras i artikel 2, och överensstämma med de miljökriterier som anges i bilagan till dessa beslut.

⁽¹⁾ EGT L 237, 21.9.2000, s. 1.

⁽²⁾ EGT L 167, 2.7.1999, s. 38.

⁽³⁾ EGT L 56, 27.2.2002, s. 33.

Artikel 2

Produktgruppen "maskindiskmedel" skall omfatta alla diskmedel som uteslutande är avsedda för användning i diskmaskiner för hushållsbruk samt alla diskmedel som är avsedda för användning i diskmaskiner som brukas av yrkesanvändare men som är jämförbara med hushållsdiskmaskiner i fråga om maskinstorlek och användning.

Artikel 3

För administrativa ändamål skall produktgruppen "maskindiskmedel" tilldelas kodnummer "015".

Artikel 4

Artikel 3 i beslut 1999/427/EG ersätts med följande:

"Artikel 3

Produktgruppsdefinitionen och de särskilda miljökrakterna för denna produktgrupp skall gälla fram till den 31 maj 2004."

Artikel 5

Detta beslut skall gälla från och med den 1 januari 2003 till och med den 31 december 2007.

Tillverkare av produkter som omfattas av produktgruppen "maskindiskmedel" som redan tilldelats miljömärke före den 1 januari 2003 kan fortsätta att använda detta märke fram till den 31 maj 2004.

Tillverkare av produkter som omfattas av produktgruppen "maskindiskmedel" som redan har ansökt om miljömärke före den 1 januari 2003 kan tilldelas miljömärke enligt de villkor som fastställs i beslut 1999/427/EG. I sådana fall får miljömärket användas fram till och med den 31 maj 2004.

Artikel 6

Detta beslut riktar sig till medlemsstaterna.

Utfärdat i Bryssel den 29 november 2002.

På kommissionens vägnar

Margot WALLSTRÖM

Ledamot av kommissionen

BILAGA**ALLMÄNT****Kriteriernas syfte**

Det främsta syftet med dessa kriterier är

- att minska föroreningen av vattnet, dels genom att minska den mängd diskmedel som används och dels genom att minska mängden skadliga komponenter i diskmedlet,
- att minska energiförbrukning genom att verka för maskindiskmedel som kan användas vid låga temperaturer,
- att minimera avfallsproduktionen genom att minska mängden primärförpackning.

Kriterierna ökar dessutom konsumenternas miljömedvetenhet. Kriterierna har fastställts till nivåer som främjar märkning av maskindiskmedel med låg miljöpåverkan.

Bedömnings- och kontrollkrav

För varje kriterium anges de särskilda bedömnings- och kontrollkraven.

När det krävs att sökanden skall tillhandahålla intyg, dokumentation eller analysrapporter, eller på annat sätt styrka att kriterierna uppfylls, kan dessa dokument komma antingen från sökanden själv eller från dennes leverantörer eller underleverantörer.

Där så är möjligt bör analyserna genomföras av laboratorier som uppfyller de allmänna kraven i EN ISO 17025 eller motsvarande.

I tillämpliga fall får andra testmetoder än de som anges för varje kriterium användas om de godkänns som likvärdiga av det behöriga organ som bedömer ansökan.

I förekommande fall får behöriga organ begära in kompletterande dokumentation och de får även genomföra oberoende kontroller.

Vid behov kan den sökande använda senare ändringar av DID-listan när dessa blir tillgängliga.

Vid bedömning av ansökningar och vid kontroll av uppfyllandet av kriterierna i denna bilaga rekommenderas de behöriga organen att ta hänsyn till om ett erkänt miljöledningssystem som EMAS eller ISO 14001 används (Anmärkning: sådana system måste dock inte användas).

Funktionell enhet och referensdos

Den funktionella enhet som in- och utgående mängder skall relateras till skall vara den mängd av produkten som krävs för att diska 12 normalt smutsade kuvert (i enlighet med DIN- eller ISO-standarder). Den dosering som tillverkaren rekommenderar konsumenterna för 12 normalt smutsade kuvert används som referensdosering under normala förhållanden, i enlighet med det test för diskprestanda enligt IKW-protokollet som avses i kriterium 6.

KRITERIER**1. Matris för miljöpoäng**

Följande fem parametrar ingår i en miljömatris och räknas ihop och bedöms som en helhet enligt vad som anges nedan:

- Totalmängd kemikalier
- Toxicitet vid utspädning (CDV_{tox})
- Fosfater (uttryckt som natriumtripolyfosfat — STPP)
- Biologiskt ej nedbrytbara organiska ämnen (aerobt) (aNBD0):
- Biologiskt ej nedbrytbara organiska ämnen (anaerobt) (anNBD0):

I nedanstående tabell sammanfattas dessa parametrar och tillhörande poäng, deras gränsvärden och viktningsfaktorer. I punkterna a-f nedan redogörs för den formel som används för att beräkna poängen för varje parameter och tillhörande gränsvärden. Parametrarna beräknas för varje komponent med beaktande av dosering per disk, vattenhalt och procentandel i formuleringen, och summeras för varje produkts formulering.

Matris för miljöpoäng						
Parameter	Poäng				Gräns	Viktningfaktor
	4	3	2	1		
Totalmängd kemikalier	16,5	18	19,5	21	22,5	3
Toxicitet vid utspädning (CDV _{tox})	60	120	180		200	8
Fosfater (som STPP)	0	2,5	5	7,5	10	2
Biologiskt ej nedbrytbara organiska ämnen (aerobt)	0	0,25	0,5	0,75	1	1
Biologiskt ej nedbrytbara organiska ämnen (anaerobt)	0	0,05	0,10	0,15	0,2	1,5
Minsta poängsumma som krävs	30					

Anmärkning: Alla värden är angivna i g/disk, CDV_{tox} som ä angivet i l/disk.

Bedömning och kontroll: Produktens exakta sammansättning skall anges, inbegripet den exakta kemiska beskrivningen av de ingående komponenterna (t.ex. identifiering i enlighet med IUPAC, CAS-nummer, summa- och strukturformler, renhet, typ och procenthalt av föroreningar, tillsatser; för blandningar, t.ex. ytaktiva ämnen: DID-nummer, sammansättning och fördelningsspektrum av likartade ämnen, isomerer och handelsnamn); analytiska belägg för ytaktiva ämnens sammansättning samt exakt antal ton av produkten som släppts ut på marknaden (information om föregående års resultat skall inkomma senast den 1 mars).

a) *Toxicitet för vattenorganismer*

Kriteriet toxicitet vid utspädning (CDV_{tox}) beräknas för varje komponent (i) enligt följande formel:

$$\text{CDV}_{\text{tox}} (\text{ingredient } i) = \frac{\text{weight } (i) \times \text{LF } (i)}{\text{LTE } (i)} \cdot 1\,000$$

Där weight (i) är vikten på komponenten per rekommenderad dos, LF är belastningsfaktorn och LTE är komponentens toxiska långtidseffekt. CDV_{tox} adderas för varje komponent (i), och på så vis erhåller man produktens CDV_{tox}.

$$\text{CDV}_{\text{tox}} = \sum \text{CDV}_{\text{tox}} (\text{komponent } i)$$

CDV_{tox} skall vara ≤ 200 l/disk.

$$\text{Poäng } (\text{CDV}_{\text{tox}}) = (5 - (\text{CDV}_{\text{tox}}/60)) * 8$$

Bedömning och kontroll: Uppgifter om produktens exakta sammansättning skall lämnas till det behöriga organet, tillsammans med detaljerade beräkningar av CDV_{tox} och det poängantal som uppnåtts. För alla komponenter som ingår i DID-listan (se tillägg IA) skall de relevanta värdena i DID-förteckningen användas, och tillhörande komponentnummer anges. Vad gäller nya kemikalier eller ytterligare ingående komponenter som inte är medtagna i databasen skall det tillvägagångssätt följas som beskrivs i tillägg I del B.

b) *Totalmängd kemikalier*

Totalmängd kemikalier i g/disk är rekommenderad dosering minus vatteninnehåll.

Totalmängd kemikalier skall vara ≤ 22,5 g/disk.

$$\text{Poäng (totalmängd kemikalier)} = (15 - (\text{totalmängd kemikalier}/1,5)) * 3$$

Bedömning och kontroll: Uppgifter om produktens exakta sammansättning skall lämnas till det behöriga organet, tillsammans med detaljerade beräkningar av totalmängd kemikalier och det poängantal som uppnåtts.

c) *Fosfater (som STPP – natriumtripolyfosfat)*

Fosfater är fosfatmängden i formuleringen, beräknad som STPP.

Fosfater skall vara ≤ 10 g/disk.

$$\text{Poäng (fosfater)} = (4 - (\text{fosfater}/2,5)) * 2$$

Bedömning och kontroll: Uppgifter om produktens exakta sammansättning skall lämnas till det behöriga organet, tillsammans med detaljerade beräkningar av mängden fosfater och det poängantal som uppnåtts.

d) *Biologiskt ej nedbrytbara organiska ämnen (aerobt) (aNBDO)*

Biologiskt ej nedbrytbara organiska ämnen (aerobt) är vikt per disk av alla ingående komponenter som är icke biologiskt nedbrytbara organiska ämnen (aerobt) (se DID-listan) uttryckt i g/disk.

aNBDO skall vara ≤ 1 g/disk.

$$\text{Poäng}_{(aNBDO)} = (4 - (aNBDO/0,25)) * 2$$

Bedömning och kontroll: Uppgifter om produktens exakta sammansättning skall lämnas till det behöriga organet, tillsammans med detaljerade beräkningar av aNBDO och det poängantal som uppnåtts. För alla komponenter som ingår i DID-listan (se tillägg IA) skall de relevanta värdena i DID-listan användas. Om de ingående komponenterna inte är upptagna i DID-listan skall relevant information från litteratur på området eller andra källor, eller relevanta testresultat lämnas, som visar att de är aerobt nedbrytbara. Testerna av lätt nedbrytbarhet av organiska ämnen skall vara de som anges i rådets direktiv 67/548/EEG av den 27 juni 1967 om tillnärmning av lagar och andra författningar om klassificering, förpackning och märkning av farliga ämnen⁽¹⁾, i dess ändrade versioner, i synnerhet de metoder som anges i bilaga V.C4, eller deras motsvarande OECD 301 A-F-testmetoder, eller deras motsvarigheter i form av ISO-tester. Principen om en 10-dagarsgräns skall inte tillämpas. Godkännandenivån skall vara 70 % för de tester som anges i bilaga V.C4-A och C.4-B i direktiv 67/548/EEG (och deras motsvarande OECD 301 A- och E-test och motsvarande ISO-test), och 60 % för testerna C4-C, D, E och F (och deras motsvarande OECD 301 B-, C-, D- och F-test och motsvarande ISO-test).

e) *Biologiskt ej nedbrytbara organiska ämnen (anaerobt) (anNBDO)*

Biologiskt ej nedbrytbara organiska ämnen (anaerobt) är vikt per disk av alla ingående komponenter som är icke biologiskt nedbrytbara organiska ämnen (anaerobt) (se DID-listan) uttryckt i g/disk, med användning av respektive korrektionsfaktorer.

anNBDO skall vara $\leq 0,2$ g/disk.

$$\text{Poäng}_{(anNBDO)} = (4 - (anNBDO/0,05)) * 1,5$$

Bedömning och kontroll: Uppgifter om produktens exakta sammansättning skall lämnas till det behöriga organet, tillsammans med detaljerade beräkningar av anNBDO och det poängantal som uppnåtts. För alla komponenter som ingår i DID-listan (se tillägg IA) skall de relevanta värdena i DID-förteckningen användas. Om de ingående komponenterna inte är upptagna i DID-listan skall relevant information från litteratur på området eller andra källor, eller relevanta testresultat lämnas, som visar att de är anaerobt nedbrytbara. Referenstestet för anaerob nedbrytbarhet skall vara ISO 11734, ECETOC nr 28 (juni 1988) eller motsvarande testmetod. Minimikravet är minst 60 % nedbrytbarhet vid anaeroba förhållanden. Testmetoder som simulerar förhållandena i en anaerob miljö kan också användas för att visa att minst 60 % nedbrytbarhet har uppnåtts under anaeroba förhållanden (se tillägg IC).

f) *Sammanlagt poängtal*

Summan av poäng (CDV_{tox}) + poäng (totalmängd kemikalier) + poäng (fosfater) + poäng (aNBDO) + poäng (anNBDO) skall vara ≥ 30 .

Bedömning och kontroll: Uppgifter om produktens exakta sammansättning skall lämnas till det behöriga organet, tillsammans med en detaljerad redogörelse för beräkningen av det sammanlagda poängtalet.

2. Biologisk nedbrytbarhet av ytaktiva ämnen

a) *Biologiskt lätt nedbrytbara organiska ämnen (aerobt)*

Samtliga ytaktiva ämnen som används i produkten skall vara lätt nedbrytbara.

Bedömning och kontroll: Uppgifter om produktens exakta sammansättning skall meddelas det behöriga organet. I DID-listan (se tillägg I A) anges om ett ytaktivt ämne är aerobt nedbrytbart eller inte (dvs. de ämnen som markeras med ett "J" i kolumnen för "Icke aerobt nedbrytbart" skall inte användas). I fråga om ytaktiva ämnen som inte finns med i DID-listan skall relevant information från litteratur på området eller andra källor, eller relevanta testresultat lämnas, som visar att de är aerobt nedbrytbara. Testerna av lätt nedbrytbarhet av organiska ämnen skall vara de som anges i direktiv 67/548/EEG, i dess ändrade versioner, i synnerhet de metoder som anges i bilaga V.C4, eller deras motsvarande OECD 301 A-F-testmetoder, eller deras motsvarigheter i form av ISO-tester. Principen om en 10-dagarsgräns skall inte tillämpas. Godkännandenivån skall vara 70 % för de tester som anges i bilaga V.C4-A och C.4-B i direktiv 67/548/EEG (och deras motsvarande OECD 301 A- och E-test och motsvarande ISO-test), och 60 % för testerna C4-C, D, E och F (och deras motsvarande OECD 301 B-, C-, D- och F-test och motsvarande ISO-test).

⁽¹⁾ EGT L 196, 16.8.1967, s. 1.

b) *Anaerob nedbrytbarhet*

Samtliga ytaktiva ämnen som används i produkten skall vara anaerobt nedbrytbara.

Bedömning och kontroll: Uppgifter om produktens exakta sammansättning skall lämnas. I DID-listan (se tillägg I A) anges om ett ytaktivt ämne är anaerobt nedbrytbart eller inte (dvs. de ämnen som markeras med ett "J" i kolumnen för "Icke aerobt nedbrytbart" skall inte användas). I fråga om ytaktiva ämnen som inte finns med i DID-listan skall relevant information från litteratur på området eller andra källor, eller relevanta testresultat lämnas, som visar att de är anaerobt nedbrytbara. Referenstestet för anaerob nedbrytbarhet skall vara ISO 11734, ECETOC nr 28 (juni 1988) eller motsvarande testmetod. Minimikravet är minst 60 % nedbrytbarhet vid anaeroba förhållanden. Testmetoder som simulerar förhållandena i en anaerob miljö kan också användas för att visa att minst 60 % nedbrytbarhet har uppnåtts under anaeroba förhållanden (se tillägg IC).

3. Farliga eller giftiga ämnen eller beredningar

a) Ingen ingrediens som vid ansökningstillfället tilldelats eller kan komma att tilldelas någon av följande riskfraser (eller kombinationer av riskfraser) får ingå i produkten:

- R40 (misstänks kunna ge cancer)
- R40 (kan ge cancer)
- R46 (kan ge ärftliga genetiska skador)
- R49 (kan ge cancer vid inandning)
- R50-53 (mycket giftigt för vattenlevande organismer, kan orsaka skadliga långtidseffekter i vattenmiljön)
- R51-53 (giftigt för vattenlevande organismer, kan orsaka skadliga långtidseffekter i vattenmiljön)
- R60 (kan ge nedsatt fortplantningsförmåga)
- R61 (kan ge fosterskador)
- R62 (möjlig risk för nedsatt fortplantningsförmåga)
- R63 (möjlig risk för fosterskador)
- R64 (kan skada spädbarn under amningsperioden)
- R68 (möjlig risk för bestående hälsoskador)

i enlighet med direktiv 67/548/EEG och dess ändrade versioner, eller i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 1999/45/EG av den 31 maj 1999 om tillnärmning av medlemsstaternas lagar och andra författningar om klassificering, förpackning och märkning av farliga preparat⁽¹⁾ och dess ändrade versioner.

Alla ingredienser i de beredningar som används i formuleringen, vilka överstiger 0,01 viktprocent av slutprodukten, skall också uppfylla detta krav.

Bedömning och kontroll: Uppgifter om produktens exakta formulering skall lämnas till det behöriga organet tillsammans med kopior av varuinformationsbladen för alla komponenter samt ett intyg om överensstämmelse med detta kriterium. Testresultat och hänvisningar till publicerade data skall också lämnas.

b) Inga konserveringsmedel som klassificeras eller kan klassificeras som R50-53 enligt rådets direktiv 67/548/EEG och dess ändrade versioner eller direktiv 1999/45/EG och dess ändrade versioner får användas, oberoende av mängden.

Bedömning och kontroll: Uppgifter om produktens exakta formulering skall lämnas till det behöriga organet tillsammans med kopior av varuinformationsbladen för alla komponenter (oberoende av om det rör sig om ämnen eller beredningar) samt ett intyg om överensstämmelse med detta kriterium. Testresultat och hänvisningar till publicerade data skall också lämnas.

⁽¹⁾ EGT L 200, 30.7.1999, s. 1.

c) APEO, APD, EDTA, NTA

Följande ämnen får inte finnas i produkten, vare sig som del av formuleringen eller som del av någon beredning som ingår i formuleringen.

- alkylfenoletoxylater (APEO) eller andra alkylfenolderivat (APD)
- EDTA (etylendiamintetraacetat)
- NTA (nitrilotriacetat)

Bedömning och kontroll: Uppgifter om produktens exakta sammansättning skall lämnas till det behöriga organet, tillsammans med ett intyg om att inget av dessa ämnen ingår i produkten.

d) Fosfonater

Mängden fosfater som inte är lätt nedbrytbara (aerobt) får inte överstiga 0,2 g/disk.

Bedömning och kontroll: Uppgifter om produktens exakta sammansättning skall lämnas till det behöriga organet, tillsammans med ett intyg om överensstämmelse med detta kriterium.

4. Doftämnen

a) Nitromysk och polycykliska myscker

Nitromysk och polycykliska myscker får inte finnas i produkten, vare sig som del av formuleringen eller som del av någon beredning som ingår i formuleringen. Detta gäller bland annat följande ämnen:

Xylenmysk:	5-tertiär-butyl-2,4,6-trinitro-m-xylen
Ambrettmysk:	4-tertiär-butyl-3-metoxi-2,6-dinitrotoluen
Mosken:	1,1,3,3,5-pentametyl-4,6-dinitroindan
Tibetinmysk:	3,4,5-trimetyl-2,6-dinitrobensen
Ketonmysk:	4'-tert-butyl-2',6'-dimetyl-3',5'-dinitroacetafenon
HHCB:	1,3,4,6,7,8-hexahydro-4,6,6,7,8,8-hexametylcyklopenta(g)-2-benzopyran
AHTN:	6-acetyl-1,1,2,4,4,7-hexametyltetralin

b) Rekommendationer

Alla ingredienser som tillsatts till produkten måste ha tillverkats och/eller hanterats i enlighet med rekommendationerna från International Fragrance Association.

Bedömning och kontroll: Uppgifter om produktens exakta sammansättning skall lämnas till det behöriga organet, tillsammans med ett intyg om överensstämmelse med såväl del a och del b av detta kriterium.

5. Förpackning

- a) Primärförpackningen får inte överstiga 2,5 gram per funktionell enhet.
- b) Primärförpackning i papp skall till minst 80 % bestå av recirkulerat material.
- c) Primärförpackning i plast skall märkas i enlighet med ISO 1043.

Bedömning och kontroll: Den sökande skall till det behöriga organ som bedömer ansökan lämna ett förpackningsprov. Dessutom skall det behöriga organet förses med en beräkning av mängden primärförpackning och ett intyg om procentandelen recirkulerat material i pappförpackningen.

6. Diskeffektivitet

Produkten skall uppvisa tillfredsställande diskresultat vid rekommenderad dosering i enlighet med det standardtest som tagits fram av IKW eller EN 50242 (ändrat enligt vad som anges nedan).

Testet skall genomföras vid en temperatur på högst 55 °C.

Bedömning och kontroll: Testrapporten skall lämnas in till det behöriga organet. Även andra testmetoder än IKW-testet eller den ändrade versionen av EN 50242 får användas om de godkänns som likvärdiga av det behöriga organ som bedömer ansökan

Om EN 50242:1998 tillämpas skall följande ändringar gälla: Testet skall genomföras vid en temperatur på 55 °C ± 2 °C med kall fördisk utan diskmedel. Maskinen som används i testet skall anslutas till kallvattenledningen och skall innehålla tolv kuvert med diskindex mellan 3,35 och 3,75. Maskinens torkprogram skall användas, men bedömningen skall endast avse diskens renhet. En svagt surt sköljmedel skall användas i enlighet med standarden (formel III). Sköljmedelsinställningen skall vara mellan 2 och 3. Diskmedlet skall doseras enligt tillverkarens anvisningar. Tre test skall genomföras med vatten med en hårdhetsgrad som motsvarar standarden. Varje test omfattar fem diskar där resultatet avläses efter femte disken utan att kuverten rengörs mellan diskarna. Resultatet skall vara minst likvärdigt med referensdiskmedlet efter femte disken. För recept till referensdiskmedlet (diskmedel B IEC 436) och referenssköljmedlet (formel III), se tillägg B i standarden EN 50242:1998 (tensiderna skall förvaras svalt i vattentäta behållare på högst 1 kg, och skall användas inom tre månader).

DID-LISTA

DATABAS FÖR TVÄTTMEDELSKOMPONENTER OCH TILLVÄGAGÅNGSSÄTT FÖR KOMPONENTER SOM EJ ÄR
UPPTAGNA I DATABASEN

A. Nedanstående data om de vanligaste rengöringsmedelskomponenterna skall användas vid beräkning av ekologiska kriterier

Anmärkning: parametrarna NBO, SI, II, THOD samt CF-faktorerna för anNBO används inte inom den här produktgruppen)

Databas för tvättmedelskomponenter (DID-listan, version 29.9.1998)

DID-nr	Komponenter	Toxicitet		Belastningsfaktor LF	Icke biologiskt nedbrytbar (anaerobt) (anNBO)	Icke biologiskt nedbrytbar (aerobt) (aNBO)	Lösliga oorganiska ämnen (SI)	Olösliga oorganiska ämnen (II)	THOD
		NOEC uppmätt	LTE						
	<i>Anjoniska ytaktiva ämnen</i>								
1	C 10-13 LAS (Na ø 11,5-11,8, C14 < 1 %)	0,3	0,3	0,05	J, KF = 0,75	O	O	O	2,3
2	Andra LAS (C14 > 1 %)	0,12	0,12	0,05	J, KF = 1,5	O	O	O	2,3
3	C 14/17 alkylsulfonat	0,27	0,27	0,03	J, KF = 0,75	O	O	O	2,5
4	C 8/10 alkylsulfat	EC50 = 2,9	0,15	0,02	O	O	O	O	1,9
5	C 12-15 AS	0,1	0,1	0,02	O	O	O	O	2,2
6	C 12-18 AS	LC50 = 3	0,15	0,02	O	O	O	O	2,3
7	C 16/18 FAS	0,55	0,55	0,02	O	O	O	O	2,5
8	C 12/-15 A 1-3 EO sulfat	0,15	0,15	0,03	O	O	O	O	2,1
9	C 16/18 A 3-4 EO sulfat	inga tillförlitliga data	0,1	0,03	O	O	O	O	2,2
10	C 8 -dialkylsulfosuccinat	LC50 = 7,5	0,4	0,5	J, KF = 1,5	O	O	O	2
11	C 12/14 sulfo-fettsyremetyler	EC50 = 5	0,25	0,05	J, KF = 0,75	O	O	O	2,1
12	C 16/18 sulfo-fettsyremetyler	0,15	0,15	0,05	J, KF = 0,75	O	O	O	2,3
13	C 14/16 alfaolefinsulfonat	LC50 = 2,5	0,13	0,05	J, KF = 0,75	O	O	O	2,3
14	C 14/18 alfaolefinsulfonat	LC50 = 1,4	0,07	0,05	J, KF = 2,0	O	O	O	2,4
15	C 12-22 tvål	EC0 = 1,6	1,6	0,05	O	O	O	O	2,9
	<i>Nonjoniska ytaktiva ämnen</i>								
16	C 9/11 A > 3-6 EO linjär eller enkelgrenad	EC50 = 3,3	0,7	0,03	O	O	O	O	2,4
17	C 9/11 A > 6-9 EO linjär eller enkelgrenad	EC50 = 5,4	1,1	0,03	O	O	O	O	2,2
18	C 12-15 A 2-6 EO linjär eller enkelgrenad	0,18	0,18	0,03	O	O	O	O	2,5

DID-nr	Komponenter	Toxicitet		Belastningsfaktor LF	Icke biologiskt nedbrytbar (anaerobt) (anNBO)	Icke biologiskt nedbrytbar (aerobt) (aNBO)	Lösliga oorganiska ämnen (SI)	Olösliga oorganiska ämnen (II)	THOD
		NOEC uppmätt	LTE						
19	C 12-15 (Medel C < 14) A > 6-9 EO linjär eller	0,24	0,24	0,03	O	O	O	O	2,3
20	C 12-15 (Medel C < 14) A > 6-9 EO linjär eller med	0,17	0,17	0,03	O	O	O	O	2,3
21	C 12-15 A > 9-12 EO	LC50 = 0,8	0,3	0,03	O	O	O	O	2,2
22	C 12/-15 A > 20-30 EO sulfat	EC50 = 13	0,65	0,05	O	O	O	O	2
23	C 12-15 A > 30 EO	LC50 = 130	6,5	0,75	O	J	O	O	0 (*)
24	C 12/18 A 0-3 EO	inga data	0,01	0,03	O	O	O	O	2,9
25	C 12-18 A 9 EO	0,2	0,2	0,03	O	O	O	O	2,4
26	C 16/18 A 2-6 EO	0,03	0,03	0,03	O	O	O	O	2,6
27	C 16/18 A > 9-12 EO	LC50 = 0,5	0,05	0,03	O	O	O	O	2,3
28	C 16/18 A 20-30 EO	EC50 = 18	0,36	0,05	O	O	O	O	2,1
29	C 16/18 A > 30 EO	LC50 = 50	2,5	0,75	O	J	O	O	0 (*)
30	C 12/14 Glukosamid	4,3	4,3	0,03	O	O	O	O	2,2
31	C 16/18 Glukosamid	0,116	0,116	0,03	O	O	O	O	2,5
32	C 12/14 Alkylpolyglykosid	1	1	0,03	O	O	O	O	2,3
	<i>Amfotera ytaktiva ämnen</i>								
33	C 12-15 Alkyldimetylbetain	0,03	0,03	0,05	J, KF = 2,5	O	O	O	2,9
34	C 12-18 alkylamidopropylbetain	0,03	0,03	0,05	J, KF = 2,5	O	O	O	2,8
	<i>Skumbegränsande ämnen</i>								
35	Silikon	EC50 = 241	4,82	0,4	J, KF = 0,75	J	O	O	0,0
36	Paraffin	inga data	100	0,4	0	J	O	O	0 (*)
	<i>Mjukmedel</i>								
37	Glycerol	LC50 > 5-10 gl	1 000	0,13	0	O	O	O	1,2
	<i>Avhårdare</i>								
38	Fosfater (som natrium-tri-polyfosfat STPP)		1 000	0,6	O	O	J	O	0,0
39	Zeolit A	120	120	0,05	O	O	O	J	0,0
40	Citrat	EC50 = 85	85	0,07	O	O	O	O	0,6
41	Polykarboxylater och närbesläktade ämnen	124	124	0,4	J, KF = 0,1	J	O	O	0 (*)
42	Lera		1 000	0,05	O	O	O	J	0,0
43	Karbonat/Bikarbonat	LC50 = 250	250	0,8	O	O	J	O	0,0

DID-nr	Komponenter	Toxicitet		Belastningsfaktor LF	Icke biologiskt nedbrytbar (anaerobt) (anNBO)	Icke biologiskt nedbrytbar (aerobt) (aNBO)	Lösliga oorganiska ämnen (SI)	Olösliga oorganiska ämnen (II)	THOD
		NOEC uppmätt	LTE						
44	Fettsyror (C 14)	EC0 = 1,6	1,6	0,05	O	O	O	O	2,9
45	Silikat/Disilikat	EC50 > 1 000	1 000	0,8	O	O	J	O	0,0
46	NTA	19	19	0,13	O	O	O	O	0,6
47	Maleinsyra Na-salt	125	12,5	0,13	J, KF = 0,1	O	O	O	1,2
	<i>Blekmedel</i>								
48	Monoperborat (som borat)	1 - 10	6	1	O	O	J	O	0,0
49	Tetraperborat (som borat)	1 - 10	6	1	O	O	J	O	0,0
50	Perkarbonat (se karbonat)	LC50 = 250	250	0,8	O	O	J	O	0,0
51	TAED	EC0 = 500	EC0 = 500	0,13	O	O	O	O	2,0
	<i>Lösningsmedel</i>								
52	C 1 - C 4 alkoholer	LC50 = 8 000	100	0,13	O	O	O	O	2,3
53	Monoetanolamin	0,78	0,78	0,13	O	O	O	O	2,4
54	Dietanolamin	0,78	0,78	0,13	O	O	O	O	2,3
55	Trietanolamin	0,78	0,78	0,13	O	O	O	O	2
	<i>Övrigt</i>								
56	Polyvinylpyrrolidon (PVP/PVNO/PVPVI)	EC50 > 100	100	0,75	J, KF = 0,1	J	O	O	0 (*)
57	Fosfonater	7,4	7	0,4	J, KF = 0,5	J	O	O	0 (*)
58	EDTA	Artikel 11	11	1	J, KF = 0,1	J	O	O	0 (*)
59	CMC	LC50 > 250	250	0,75	J, KF = 0,1	J	O	O	0 (*)
60	Na-sulfat	EC50 = 2 460	1 000	1	O	O	J	O	0,0
61	Mg-sulfat	EC50 = 788	800	1	O	O	J	O	0,0
62	Na-klorid	EC50 = 650	650	1	O	O	J	O	0,0
63	Urea	LC50 > 10 000	100	0,13	O	O	O	O	2,1
64	Maleinsyra	LC50 = 106	2,1	0,13	O	O	O	O	0,8
65	Äppelsyra	LC50 = 106	2,1	0,13	O	O	O	O	0,6
66	Ca-formiat		100	0,13	O	O	O	O	2,0
67	Kiseldioxid		100	0,05	O	O	O	J	0,0
68	Högmolekylär polyetylen glykol MW > 4 000		100	0,4	O	J	O	O	0 (*)
69	Lågmolekylär polyetylen glykol MW > 4 000		100	0,13	O	O	O	O	1,1

DID-nr	Komponenter	Toxicitet		Belastningsfaktor LF	Icke biologiskt nedbrytbar (anaerobt) (anNBO)	Icke biologiskt nedbrytbar (aerobt) (aNBO)	Lösliga oorganiska ämnen (SI)	Olösliga oorganiska ämnen (II)	THOD
		NOEC uppmätt	LTE						
70	Kumensulfonat	LC50 = 66	6,6	0,13	J, KF = 0,25	O	O	O	1,7
71	Xylensulfonat	LC50 = 66	6,6	0,13	J, KF = 0,25	O	O	O	1,6
72	Toluensulfonat	LC50 = 66	6,6	0,13	J, KF = 0,25	O	O	O	1,4
73	Na-/Mg-/KOH		100	1	O	O	J	O	0,0
74	Enzymer	LC50 = 25	25	0,13	O	O	O	O	2,0
75	Sedvanliga parfymblandningar	LC50 = 2-10	0,02	0,1	J, KF = 3,0	J	O	O	0 (*)
76	Färgämnen	LC50 = 10	0,1	0,4	J, KF = 3,0	J	O	O	0 (*)
77	Stärkelse	inga data	250	0,1	O	O	O	O	0,97
78	Zn-ftalocyaninsulfonat	0,16	0,016	0,07 (**)	J, KF = 2,5	J	O	O	0 (*)
79	Anjonisk polyester (smutsavvisande polyester)	EC50 = 310	310	0,4	J, KF = 0,1	J	O	O	0 (*)
80	Iminodisuccinat	23	2,3	0,13	J, KF = 0,25	O	O	O	1,1
	<i>Optiska vitmedel = FWA</i>								
81	FWA (1)	LC0 = 10	1,0	0,4	J, KF = 1,5	J	O	O	0 (*)
82	FWA (2)	3,13	3,13	0,4	J, KF = 0,5	J	O	O	0 (*)
	<i>Övriga komponenter</i>								
83	Alkylaminoxider (C 12-18)	0,08	0,08	0,05	J, KF = 2,5	O	O	O	3,2
84	Glyceret (6-17) EO kokoat	EC50 = 32	1,6	0,05	O	O	O	O	2,1
85	Fosfatestrar (C12-18)	EC50 = 38	1,9	0,05	J, KF = 2,5	O	O	O	2,3

(1) FWA 1 = Dinatrium-4,4-bis(4-anilino-5-morfolino-1,3,5-triazin-2-yl)aminostilben-2,2-disulfonat.

(2) FWA 5 = Disodium 4,4-bis(2-sulfostryl)bifenyl.

(*) ThOD för icke biologiskt nedbrytbara organiska ämnen (aerobt) är noll.

(**) Snabb nedbrytning i ljus.

Anmärkning:

J = Ja, kriteriet skall tillämpas

NOEC = Nolleffekt-koncentration

O = Nej, kriteriet skall inte tillämpas

CF = Korrektionsfaktor för icke biologiskt nedbrytbara organiska ämnen (anaerobt).

LTE = Långtidseffekt

THOD = Teoretisk syreförbrukning

Tillägg I.B

Nedanstående tillvägagångssätt tillämpas i lämpliga delar i de fall då de ingående komponenterna inte är medtagna i DID-listan

Giftighet i vattenmiljö

De lägsta validerade data för långtidseffekt (LTE) hos fisk, *daphnia magna* eller alger måste beaktas vid beräkning av kriteriet för toxicitet vid utspädning.

I de fall då överensstämmande och/eller QSAR-data (Quantitative Structure Activity Relationships) används kan en korrektion av slutligen utvalda LTE-data övervägas.

I frånvaro av LTE-data skall följande tillvägagångssätt tillämpas för uppskattning av LTE-data med användning av specificerade osäkerhetsfaktorer (UF) för data för de mest känsliga arterna.

Icke ytaktiva ämnen

TILLGÄNGLIGA DATA	OSÄKERHETSFAKTOR
Minst 2 akuta LC ₅₀ för fisk, <i>daphnia</i> eller alger	100
1 NOEC för fisk, <i>daphnia</i> eller alger	10
2 NOEC för fisk, <i>daphnia</i> eller alger	5
3 NOEC för fisk, <i>daphnia</i> eller alger	1
	Lägsta validerade NOEC skall användas

Avvikelser från denna regel kan medges om det kan styrkas att lägre faktorer eller data kan vara vetenskapligt motiverade. NOEC: Nolleffektkoncentration (i en kronisk test)

Ytaktiva ämnen

TILLGÄNGLIGA DATA	OSÄKERHETSFAKTOR
Minst 2 NOEC för fisk, <i>daphnia</i> eller alger	1 (lägsta NOEC)
1 NOEC för fisk, <i>Daphnia</i> eller alger	1 (NOEC – om arten är den som är känsligast med avseende på akut toxicitet)
	10 (NOEC – om arterna är mycket känsliga i akut giftighet)
3 LC ₅₀ för fisk, <i>Daphnia</i> eller alger	(lägsta LC ₅₀)
Minst 1 LC ₅₀ för fisk, <i>Daphnia</i> eller alger	50 (LC ₅₀)
	eller 20 i speciella fall (se nedan)

För det sista fallet i ovanstående text kan en osäkerhetsfaktor på 20 i stället för 50 användas endast om 1-2 L(E)C₅₀-data är tillgängliga (LC₅₀ om det gäller giftighet för fisk, EC₅₀ om det gäller giftighet för *daphnia* eller alger) och om slutsats kan dras från information för andra ämnen att försök har utförts med de mest känsliga arterna. En sådan regel kan tillämpas endast inom en grupp av likartade ämnen. Det måste beaktas att de använda LTE-data (långsiktiga effekter) måste stämma överens med en grupp av likartade ämnen med hänsyn till inverkan av t.ex. alkylkedjans längd hos LAS-föreningar (lineära alkylbensensulfonat) eller antalet EO-grupper (etoxigrupper) i alkoholetoxylat om sådana QSAR-värden kan fastställas.

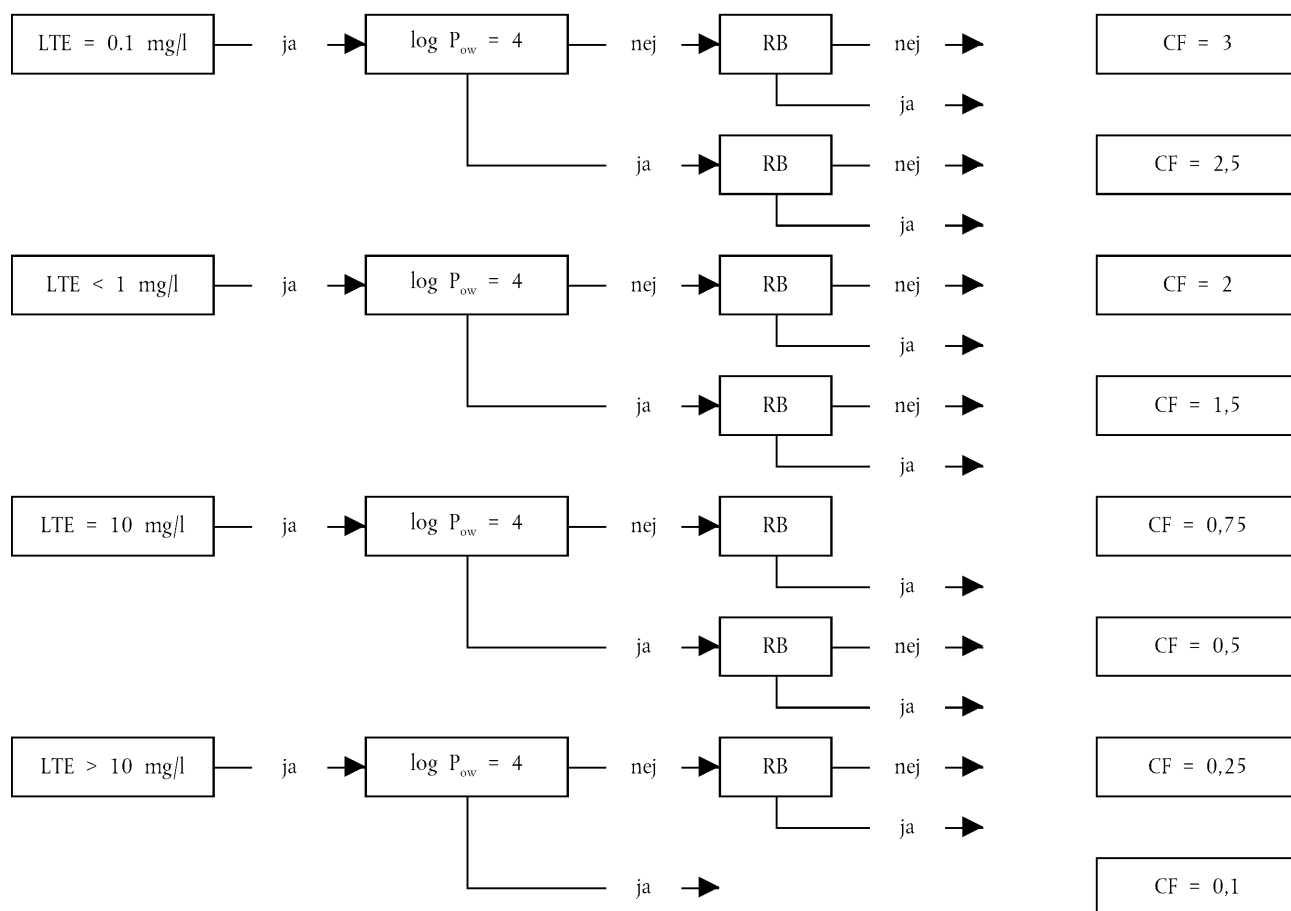
Varje avvikelse från det ovan beskrivna schemat måste vara välmotiverat för det specifika ämnet.

Belastningsfaktorer

Belastningsfaktorer skall bestämmas enligt kommissionens direktiv 93/67/EEG av den 20 juli 1993 där principer fastställs för uppskattning av hälsorisker för människor och miljö av ämnen⁽¹⁾ såsom angivna enligt rådets direktiv 67/548/EEG och enligt rådets förordning (EEG) nr 793/93⁽²⁾.

⁽¹⁾ EGT L 227, 8.9.1993, s. 9.

⁽²⁾ EGT L 84, 5.4.1993, s. 1.

Biologiskt icke nedbrytbara organiska ämnen (anaerobt): Flödesdiagram för definition av korrektionsfaktorer (CF) (1)

LN: Biologisk lätt nedbrytbara organiska ämnen (aerobt)

LTE: Långtidseffekter

CF: Korrektionsfaktor

(1) Korrektionsfaktorerna skall bestämmas med stöd av komponentegenskaper och tillämpas på doseringen uttryckt i g/disk.

Tillägg I.C

Dokumentation av anaerob nedbrytbarhet

Detta tillvägagångssätt kan användas för att ta fram den dokumentation om anaerob nedbrytbarhet som krävs för komponenter som inte ingår i DID-förteckningen:

1. Tillämpa en rimlig extrapolering

Använd testresultaten från en råvara för att extrapolera den högsta möjliga anaeroba nedbrytbarheten för strukturellt likartade ytaktiva medel. Om anaerobisk nedbrytbarhet har bekräftats för ett ytaktivt medel (eller en grupp av likartade ämnen) enligt DID-listan kan man utgå ifrån att ett liknande ytaktivt medel också är anaerobt nedbrytbart (exempelvis är C12-15 A 1-3 EO sulfat [DID nr 8] anaerobt nedbrytbart, och liknande anaerob nedbrytbarhet kan antas för C12-15 A 6 EO sulfat). Om anaerob nedbrytbarhet har bekräftats för ett ytaktivt ämne med lämpliga testmetoder kan man utgå ifrån att ett likartat ytaktivt ämne också är anaerobt nedbrytbart (exempelvis om litteraturuppgifter bekräftar att ytaktiva ämnen i den gruppen av ammoniumsalter av alkylestrar kan användas som dokumentation för liknande anaerob nedbrytbarhet hos andra kvartära ammoniumsalter med esterbindningar i alkylkedjan/alkylkedjorna).

2. Genomför screening för anaerob nedbrytbarhet

Om ny testning krävs skall screening genomföras med hjälp av ISO 11734, ECETOC nr 28 (juni 1988) eller likvärdig metod.

3. Genomför nedbrytbarhetstest med låg dos

Om ny testning krävs, och om det uppkommer experimentella problem vid screeningen (t.ex. inhibition p.g.a. testämnetets toxicitet) skall testet upprepas med en låg dos av det ytaktiva ämnet, vars nedbrytning skall övervakas med hjälp av kol-14-metoden eller kemiska analyser. Testning av låga doser kan genomföras med hjälp av OECD 308 (augusti 2000) eller likvärdig metod.
